עט: מרובה פרק שביעי בבא קמא

שהטמין בחורשין. פי' הטמין עצמו וס"ד שהלך בחשאי וטבח הכהמה במקום שהוא ומס"ה פריך והא לא מסך:

כיון דראוהו גולן הוא. כלומר שעושה במקום גלוי ולא דמי לגונב בבית או בחלר: **ורבי** יוחנן הא דמטמרי בו'. למ"ד בהסוס (לעיל דף מז. וסס) דלר' יוחנן לסטים מזויין כיון דמטמר מאינשי גנב הוא לאטריך להאי טעמא דלמ"ד דגזלן הוא לר' יוחנן לא צריך להאי טעמא כלל:

מפני מה החמירה תורה בו'. בטוען טענת גנב וטענת גזלן לא שייך האי טעמא כלל:

אין מגדלין בהמה דקה. אפי' בבית קאמר דלרעות אפי' בהמה גסה אסור כדאמרינן בזה בורר (סנהדרין דף כה:) רועה שאמרו אחד רועה בהמה גסה ואחד רועה בהמה דקה ופ"ת והא דמסיק התם דרכא מגדלין מיתמר דמגדלי בהמה דקה בארץ ישראל פסולין במולה לארץ כשרים מגדלי בהמה גסה אפי' בא"י כשרים מאי קמשמע לן דהא דבמו"ל כשרים מתני' היא דאפי' בסוריא שרי כ"ש במו"ל ודש לומר דודאי לא לאטריך אלא איידי דאמר דבא"י פסולין קמסייס דבמו"ל כשרים ומגדלי בהמה גסה דאפי' בא"י כשרים לאטריך לאשמועינן דאי מתמגיתין הוה אמינא דאפי' גסה אסור והא דנקט דקה לאשמועינן דאפי' דקה שרי בסוריא ונראה דהא דאמרינן בפ"ק דב"מ (דף ה:) דרועה בהמות של אחרים כשר דאין אדם חוטא ולא לו היינו דוקא גסה שמותר לגדל אבל דקה בא"י אי בכבל לרב אין נראה לאלן בין מגדל שלו לשל אחרים דהא אפי' קטורה בכרעי המטה אסור ולא כדברי המפרש לקמן דסבר רב הונא שמותר למסור לאשתו כמו שמותר לרועה ולכך היתה מנטרת לה מובה דהא כיון דבבל בא"י לבהמה דקה אין לו לאלק בין על ידי עצמו בין ע"י אחרים והנהו עיזי דאכלי מושלי בנהרדעא בחזקת הבתים (ב"ב דף לו.) וקאמר אמאי עיזי דמסירי לרועה אף על גב דנהרדעא היא בבל שמא לא היו כל כך זהרים על דברי רב שאמר בבל בא"י לבהמה דקה שגם רב הונא לא החמיר וכן משמע דאפי' ע"י אחרים אסור מדלא מסר ההוא חסיד בהמה לרועה וכן בעלי בתים שבגליל מסתמא לא היו מרעין בעצמן את צאן ורועה שעשה תשובה מי לא עסקינן שמולא אחרים שיגעו לו ואפי' הכי קאמר יתכור על יד: והטבח

שכירות דמטלטלין מטלטלי בני שטרא נינהו אמר רב חסדא [א]שכירות דקרקע: אמר ר' אלעזר [ב]ראוהו שהטמין בחורשין וטבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה אמאי הא לא משך א"ר חסדא [ג]שהבישה במקל אמרי וכיון דראוהו גזלן הוא [ד]כיון דקא מטמרי מנייהו גנב הוא ואלא גזלן היכי דמי אמר ר' אבהו [ה]כגון בניהו בן יהוידע שנאמר [ו]ויגזל את החנית מיד המצרי ויהרגהו בחניתו ר' יוחנן אמר כגון בעלי שכם שנאמר [ז]וישימו לו בעלי שכם מארבים על ראשי ההרים ויגזלו [את] כל אשר יעבר עליהם בדרך ור' אבהו מאי טעמא לא אמר מהאי אמר לך כיון דמטמרי איטמורי לא גזלני נינהו ור' יוחנן הא דקא מטמרי דלא ניחזינהו אינשי וניערקו מנייהו שאלו תלמידיו את רבן יוחנן בן זכאי מפני מה החמירה תורה בגנב יותר [ח] מגזלן אמר להן זה השוה כבוד עבד לכבוד קונו וזה לא השוה כבוד עבד לכבוד קונו [ט]כביכול עשה עין של מטה כאילו אינה רואה ואוזן של מטה כאילו אינה שומעת שנאמר [י]הוי המעמיקים מה' לסתיר עצה והיה במחשך מעשיהם וגו' וכתיב [יא]ויאמרו לא יראה יה ולא יבין אלהי יעקב וכתיב [יב]כי [אמרו] עזב ה' את הארץ ואין ה' רואה [יג](תניא) אמר ר' מאיר משלו משל משום רבן גמליאל למה הדבר דומה לשני בני אדם שהיו בעיר ועשו משתה אחד זימן את בני העיר ולא זימן את בני המלך ואחד לא זימן את בני העיר ולא זימן את בני המלך איזה מהן עונשו מרובה הוי אומר זה שזימן את בני העיר ולא זימן את בני המלך אמר רבי מאיר בא וראה כמה גדול כח של מלאכה שור שביטלו ממלאכתו חמשה שה שלא ביטלו ממלאכתו ארבעה אמר רבן יוחנן בן זכאי בא וראה כמה גדול כבוד הבריות שור שהלך ברגליו חמשה שה שהרכיבו על כתיפו ארבעה: **מתני'** [יד]אין מגדלין בהמה דקה בא"י [טו]אבל מגדלין בסוריא ובמדברות של ארץ ישראל [יז]אין מגדלין תרנגולין בירושלים מפני הקדשים [יח]ולא כהנים בארץ ישראל מפני הטהרות [יט]אין מגדלין חזירין בכל מקום [כ]לא יגדל אדם את הכלב אלא אם כן היה קשור בשלשלת [כא]אין פורסין נישובים ליונים אלא אם כן היה רחוק מן הישוב ל' רים: **גמ'** ת"ר אין מגדלין בהמה דקה בא"י אבל מגדלין בחורשין שבארץ ישראל אבל מגדלין במדבר שביהודה ובמדבר שבספר עכו ואף על פי שאמרו אין מגדלין בהמה דקה אבל מגדלין בהמה גסה לפי [כב]שאין גוזרין גזרה על הצבור אלא אם כן רוב צבור יכולין לעמוד בה בהמה דקה אפשר להביא מחוצה לארץ בהמה גסה אי אפשר להביא מחוצה לארץ ואף על פי שאמרו אין מגדלין בהמה דקה [כג]אבל [כד]משהה הוא קודם לרגל שלשים יום וקודם משתה בנו ל' יום ובלבד שלא ישהה את האחרונה שלשים יום דסד"א דאי נפק ליה רגל ומכי אבנה עד השתא אכתי לא מלו ליה תלתין יומין לא נימא תלתין משרא שרי ליה לשהויי אלא כיון דנפק ליה רגל לא מבעי ליה לשהויי והטבח

שכירות דקרקע. הסכר לו ליתו. משנתן לו כסף או שכתבו לו בעלים בימי מוסכר לך ומסר לו הספר או שהחזיק בו השוכר, אין אחד מהם יכול לחזור (ב"מ צא:). כביכול. כאילו אמסר לומר קן, וכן כל כביכול שבש"ס (יומא ג:). שור שהלך ברגליו. ולא נתבזה כי הגנב נשאו על כתפו (שמות כא לז). שה שהרכיבו על כתיפו. הוא"ל ותתבזה כי (שם). אין פורסים נישובים ליונים. אלא יגמו כהם יוני הישוב (ב"ב כג.).

עין משפט נר מצוה

קבו א מיי' פ"ח מהל' מכירה הלכה יח סמג עשין סב טוש"ע ח"מ סימן קלה סעיף ט וסימן שז סעיף ב וסימן שטו סעיף ח:

קכח ב ג מיי' פ"ב מהלכות גניבה הלכה יח:

קכט ד מיי' שם פ"ח הלכה ג ועיין בהשגות וכמ"מ ופ"ח מהלכות גזילה ואבידה הלכה ג ועיין בכ"מ וכל"מ סמג לאין קצה טוש"ע ח"מ סימן שטו סעיף ז:

קל ה ו מיי' פ"ה מהל' נזקי ממון הלכה כ סמג עשין סו טוש"ע ח"מ סימן תט סעיף ח:

קלא ז ח מיי' פ"ז מהלכות בית הבחירה הלכה יד:

קלב ט מיי' פ"ה מהל' נזקי ממון הלכה ט סמג עשין סז טוש"ע ח"מ סימן תט סעיף כ:

קלג י מיי' שם טוש"ע שם סעיף ג:

קלד כ מיי' פ"ו מהל' גזילה ואבידה הל' ח סמג עשין עג טור ח"מ סימן שמ:

קלה ל מיי' פ"ב מהל' מתנות הלכה ה סמג עשין קיח:

קלו מ מיי' פ"ה מהל' נזקי ממון הלכה ז סמג עשין סו טור ח"מ סימן תט:

מוסף רש"י

שכירות דקרקע. הסכר לו ליתו. משנתן לו כסף או שכתבו לו בעלים בימי מוסכר לך ומסר לו הספר או שהחזיק בו השוכר, אין אחד מהם יכול לחזור (ב"מ צא:). כביכול. כאילו אמסר לומר קן, וכן כל כביכול שבש"ס (יומא ג:). שור שהלך ברגליו. ולא נתבזה כי הגנב נשאו על כתפו (שמות כא לז). שה שהרכיבו על כתיפו. הוא"ל ותתבזה כי (שם). אין פורסים נישובים ליונים. אלא יגמו כהם יוני הישוב (ב"ב כג.).

מסורת הש"ס

א) [לעיל מ.], ב) [עיין פרש"י ביומא ג: ד"ה כביכול], ג) רש"ל מ"ז, ד) [תענית כה. תמורה טו:], ה) [עי' תוספות לקמן סב: ד"ה לא], ו) [ב"ב כג. ועי' רש"י חולין קנח. ותענית י. ד"ה ריסבא משמע דגרס הכא ריסבים], ז) [ב"ב ס: פ"ש ט. הוריות ג:], ח) [תוספתא פ"ח], ט) גס"א: שמפקיד, י) [לקמן סב:], כ) [דברים יט].

תורה אור השלם

1. וְהוּא הִכָּה אֶת אִישׁ מִצְרִי אִישׁ מַרְאֶה וּבְיַד הַמִּצְרִי חֲנִית וַיֵּרֶד אֵלָיו בְּשֵׁבֶט וַיִּגְזֹל אֶת הַחֲנִית מִיַּד הַמִּצְרִי וַיַּהַרְגֵהוּ בַּחֲנִיתוֹ: שמואל ב כג כא

2. וַיָּשִׂימוּ לוֹ בַּעֲלֵי שְׁכֶם מְאָרְבִים עַל רָאשֵׁי הָהָרִים וַיִּגְזְלוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם בַּדֶּרֶךְ וַיֻּגַּד לַאֲבִימֶלֶךְ: שופטים ט כה

3. הוֹי הַמְעַמִּיקִים מִיְּ לִסְתֹּר עֵצָה וְהָיָה בַמַּחֲשָׁךְ מַעֲשֵׂיהֶם וְיֹאמְרוּ מִי רֹאֵנוּ וּמִי יֹדְעֵנוּ: ישעיהו כט טו

4. וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה יָהּ וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: תהלים צד ז

5. וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה גָּדוֹל בְּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ דָּמִים וְהָעִיר מְלֵאָה מִשְׁפָּט כִּי אָמְרוּ עָזַב יְיָ אֶת הָאָרֶץ וְאֵין יְיָ רֹאֶה: יחזקאל ט ט

הגהות הב"ח

(ה) גס' יוחר מבגזלן:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה מפני הקדשים וכו' עכס כעדסה. מלת עכס נמחק:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com